A°. 1832. N°. 68.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 9 Junij.

FRANKFORT, den 5den Junij.

Berigten uit Konstantinopel, van den 5den Mei, melden het volgende:

« De Sultan heeft *Mehmed-Ali* van zijne waardigheid als stadhouder van Egypte en Kreta, en zijnen zoon *Ibrahim*-pacha van die van stadhouder van Abijssinie vervallen verklaard. De Onder-Koning van Egypte en zijn zoon zijn daarenboven ook in den ban gedaan. Bij het daaromtrent genomen besluit is tevens de veldmaarschalk van Anatolie, *Hussein*-pacha, tot stadhouder dezer drie provincien benoemd. De Porte heeft aan alle vreemde gezantschappen eene nota gezonden, waarbij hen van deze beschikking wordt kennis gegeven; met verzoek aan de Europische hoven, dat aan hunne respective handelschepen de vaart naar de Egyptische havens tot na den afloop van den kampstrijd met *Mehmed-Ali* moge verboden worden.

« De Turksche vloot is onder zeil gegaan, om de operatien der landarmée in Syrie te ondersteunen. Het admiraal-schip is nog achtergebleven, doch zal na het Bairamsfeest de vloot volgen. In het arsenaal wordt nog aan de uitrusting van den driedekker *Selimie* van 120 stukken, aan eenen tweedekker en eenige andere schepen gearbeid.

« Van het oorlogstooneel in Syrie zijn geene nieuwe berigten ingekomen. Het schijnt intusschen zeker, dat Acre door de Egyptenaren nog niet ingenomen is.

« Volgens den Ottomanschen *Moniteur*, is het den groot-vizier, na eenige gevechten gelukt, de Albanesche stammen *Lab* en *Gulak*, die met de Bosniaken gemeene zaak gemaakt hadden, alsmede den Bosnischen stam *Schale* tot gehoorzaamheid terug te brengen, en hun tot aanneming van het nieuwe stelsel te noodzaken. Deze door de Ottomansche wapenen behaalde voordeelen geven de gegronde hoop, dat ook deze provincie eindelijk tot rust zal komen.»

— Uit Weenen wordt gemeldt, dat in den laatsten tijd te Londen ernstig over de aangelegenheden van Griekenland is gehandeld, en men schijnt het eens geworden te zijn, om aan de Porte eene vergoeding voor den afstand van eenige Grieksche eilanden te geven, wanneer zij in de uitbreiding der grenzen van het Grieksche vasteland wil toestemmen. Zij heeft zich, gelijk vroeger gemeld is, daartoe bereid verklaard, onder voorwaarde, dat zij van de betaling der aan Rusland nog verschuldigde oorlogsbelasting zou ontheven worden, en derhalve twijfelt men niet dat dit plan te Konstantinopel goed opgenomen, en de Grieksche staat eindelijk zal geconstitueerd worden.

— De Courant van Worms meldt omtrent de onrustige bewegingen, welke aldaar hebben plaats gehad, het volgende: » Wij waren eergisteren getuige van eene muiterij, welke wij te Worms het minst verwacht hadden. De aanleiding daartoe was de duurte der levensmiddelen. Reeds in den morgen van den 28sten Mei begon de opschudding met het aanhouden van wagens met koren en het uitladen van eenige met koren bevrachte schepen, waardoor men den uitvoer van granen wilde beletten. 's Namiddags werden nog eenige karren met granen binnengebragt, welken straatjongens met afgehouwen populieren takken volgden. Tegen den avond nam de gisting toe, welke zoo erg werd, dat tusschen 8 en 9 uur van verscheidene huizen de vensters en deuren ingeslagen en onderscheidene buitensporigheden gepleegd werden, tot het eindelijk aan het 3de regement groothertogelijk Hessische infanterie, alhier in garnisoen, in vereeniging met een aantal burgers, gelukte, den opstand te dempen. De hardnekkigen moesten met geweld van wapenen uiteen gedreven worden, waarbij eenige verwondingen plaats hadden. De nacht was rustig; doch gisteren den ganschen dag stelden de muiters zich aan als of zij, in weerwil der talrijke militaire en burgerpatroeljes, hunne strafwaardige onderneming tegen den avond wilden vernieuwen, hetwelk echter door de geduchte magt en de doelmatige beschikkingen der politie verijdeld werd.

— Reeds voor eenigen tijd waren te Erfurt en in den omtrek ziektegevallen waargenomen, die veel overeenkomst met de cholera hadden. Niemand overleed er nogtans aan. Den 29sten Mei had in het militaire hospitaal, alwaar zich 300 zieken van allerlei aard bevinden, het eerste geval plaats, dat bepaaldelijk tot de cholera behoort. De lijder had reeds sedert 14 dagen de mazelen gehad. Een tweede slagtoffer van de Aziatische cholera was den 30sten Mei een soldaat, die reeds sedert langen tijd aan de koude koorts en aan eene borstkwaal geleden had. Buiten het militaire hospitaal heeft men tot dus verre nog geene dergelijke sterfgevallen waargenomen. De gezondheids-commissie der stad Erfurt heeft hare werkzaamheden begonnen.

— Op het berigt, dat de cholera te Chodenhirsch, (Bohemen) 7 uren van de Beijersche grenzen gelegen, was ontstaan, is Dr. *Gietl* uit Munchen derwaarts gezonden, om de zaak te onderzoeken. Volgens diens berigt, zijn sedert den 10den Mei 26 personen aldaar door de cholera aangetast, en 8 daarvan gestorven. Doch de ziekte is er reeds aan het afnemen, en heeft zich in de naburige plaatsen niet verspreid.

— Den 30sten Mei zijn te Munchen berigten van Z. M. den Koning van Beijeren uit Italie ontvangen. Hoogstdezelve wordt tegen het midden van junij te Munchen terug verwacht.

— Volgens berigten uit Rome, heeft de Paus geneesheeren naar Frankrijk gezonden, om de cholera te bestuderen.

Van den 6den Junij.

De burgemeester en raad der vrije stad Frankfort hebben eene publicatie gedaan tegen verbintenissen, genootschappen en vergaderingen tot staatkundige oogmerken.

Van Dr. *Grosze* te Neustadt moet een geschrift uitgekomen zijn, waarbij de Duitschers te wapen worden geroepen. Hetzelve is dadelijk in beslag genomen.

Te Oggersheim had de overheid eenen geplanten vrijheidsboom laten wegnemen. 's Anderendaags was er weder eene nieuwe opgerigt. Dezen heeft de regering evenzeer laten wegnemen. Daarop hebben eenige jongelieden beweging gemaakt, maar echter geene gewelddaden gepleegd.

Te St. Wendel zijn werkelijk 8 of 1200 man Pruissen binnengerukt.

— Brieven uit Berlijn melden, dat het Fransche kabinet sedert den dood van den heer *Casimir Perrier* een zekere aanmatigende toon heeft aangenomen, en eene zucht laat blijken, om overal in mede te spreken, en de hand in te hebben.

PETERSBURG, den 26sten Mei.

Z. M. de Keizer heeft den 20sten dezer op het Marsfeld eene groote wapenschouwing gedaan. Er waren 36 bataljons, 51 eskadrons en 124 stukken geschut bijeenverzameld. Zijne Keizerlijke Hoogheid de grootvorst *Michael*, commandeur van het afgezonderde korps gardes, voerde het opperbevel. — Om 12½ uur kwam Zijne Majesteit aan, vergezeld van de generaals en de vreemde ministers. Nadat Hoogstdezelve door de gelederen gereden was, ging Z. M. de Keizerin te gemoet, welke met de grootvorstin *Helena Pawlona* en de jonge grootvorstinnen *Maria* en *Olga Nikolajewna* in een open rijtuig de troepen voorbij reed. Daarop defileerden de troepen voor Hunne Majesteiten.

— Eergisteren heeft het hier verscheidene minuten lang tamelijk sterk gesneeuwd.

KOPENHAGEN, den 26sten Mei.

Onze dagbladen zijn opgevuld met berigten van ongelukken, welke in het begin dezer maand door stormen, zoo wel te water als te land, zijn te weeg gebragt. Den 7den, 8sten en 9den heeft overal in Deenemarken met meerdere of mindere hevigheid een volslagene orkaan gewoed, die op vele plaatsen de daken van de huizen heeft gerukt en aan bosschen en veldvruchten aanmerkelijke schade veroorzaakt. Uit Aarhuus wordt gemeld, dat op het land gansche gebouwen zijn omvergeworpen. Eene menigte schepen is op de noord- en westkust van Jutland gestrand en vergaan.

— Volgens berigten uit Ysland is de afgeloopen winter aldaar zeer zacht geweest; doch zijn er vele schaden door stormen veroorzaakt.

LONDEN, den 2den Junij.

In het huis der lords is gisteren avond, in weerwil dat graaf *Carnavan* daartegen protesteerde en zijne vrienden uitnoodigde om zich met hem te verwijderen, in zijne afwezigheid, en even goed als of hij er bij geweest was, het rapport van het comité, rakende de hervormingsbill, ingebragt, in overweging genomen, en van clausule tot clausule goedgekeurd, en de derde lezing bepaald op aanstaanden Maandag.

De heer *Vyvyan* gisteren avond in het huis der gemeenten opheldering gevraagd hebbende nopens het zenden eener expeditie naar den Taag, en het vertrek van lord *Russel* derwaarts, gaf daarop lord *Palmerston* ten antwoord, dat hij herhalen moest wat hij reeds bij eene vorige gelegenheid gezegd had, namelijk, dat het gouvernement voornemens was om in den dagelijks te verwachten kampstrijd tusschen de beide prinsen van het huis *van Braganza* eene stipte onzijdigheid te betrachten, zoolang andere mogendheden onzijdig bleven; doch, zoo deze dit niet mogten doen, het gereed was om zoodanige maatregelen te nemen als overeenkomstig de belangen en waardigheid des lands zoude geoordeeld worden. En wat betrof de bijzondere instructien, aan lord *Russel* en aan den bevelhebber van het eskader gegeven, daaromtrent zou het huis gevoelen, dat hij zijnen pligt te buiten zoude gaan, wanneer hij daaromtrent eenige inlichting gaf.

PARYS, den 3den Junij.

Volgens de berigten, welke de dagbladen heden mededeelen, is de opstand in de westelijke departementen genoegzaam gedempt, ofschoon de hertogin *van Berry* en de gewezen maarschalk *de Bourmont* zich persoonlijk in de Vendee bevinden. Men heeft in den laatsten tijd aangenomen, dat de hertogin zich in Italie of in Spanje bevond, maar de...

niteur deelt heden brieven mede, welke door de gendarmerie in eene flesch op het kasteel de la Charlière, bij Mamers, zijn gevonden, volgens welke de hertogin zoo wel als de maarschalk *de Bourmont*, zich den 25sten in de Vendee bevonden, en de jongste opstand moet beschouwd worden als het gevolg van door hen beraamde plannen. Het gouvernement heeft last gegeven om deze personaadjen op te sporen en in hechtenis te nemen. De eigenaar van het genoemde kasteel, de heer *de Laubepin*, die men in eene geslotene kast heeft gevonden, is voorloopig gevankelijk naar Nantes vervoerd. Uit een' brief in cijfers is opgemaakt, dat de hertogin tusschen Perpignan en Marseille is geland, te Bordeaux is geweest en van daar naar de Vendee heeft weten te komen.

— Te Parijs worden onderscheiden personen in hechtenis genomen, die beschuldigd worden of verdacht zijn van eene onwenteling te hebben willen bewerken, sommigen om eene republiek te stichten, anderen om *Hendrik V* op den troon te brengen. Onder de gearresteerden bevinden zich eenige aanzienlijke lieden, benevens een aantal werkgasten.

— De generaal *Lamarque* is overleden.

BRUSSEL, den 5den Junij.

Een der dagbladen maakt melding van drie nieuwe protocollen der Londensche conferentie, het eene behelzende eene kennisgeving der Nederlandsche gevolmagtigden, dat zij van hun gouvernement nog geen antwoord op het 60ste protocol hebben ontvangen; het andere betrekkelijk de loslating van den Belgischen gouverneur *Thorn*, die nog altijd te Luxemburg gevangen zit, en het derde aangaande de voorstellen, omtrent eene schikking met Belgie, welke van wege de Nederlandsche regering gedaan zijn en de volgende punten zouden bevatten: 1o. Belgie zal geen regt hebben tot de vaart op de binnenwateren van Holland; 2o. Belgie zal geen weg of kanaal over Hollandsch Limburg aanleggen; 3o. de schuld ten laste van Belgie zal tot kapitaal gebragt en Holland zoo lang in het bezit der citadel van Antwerpen blijven tot hieraan voldaan is; 4o. de liquidatie van het sijndicaat zal op gelijken voet voor beide plaats hebben; winst en schade zullen gedeeld worden; 5o. Holland zal in het bezit komen van de gansche vaart van Maastricht naar 's Hertogenbosch en van de gemeenten langs de oevers gelegen, 51 of 52 in getal; 6o. de zaak van Luxemburg zal bij een afzonderlijk traktaat afgedaan worden. — Zoo als het dagblad er bijvoegt, moeten deze voorstellen bij de Londensche conferentie niet wel opgenomen zijn, en zou zij bedacht wezen, om middelen ter uitvoering van de 24 artikels te beramen.

— De *Belgische Moniteur* behelst een artikel, waarbij de Duitsche bondsvergadering, die zich met de voorstellen tot afstand van een gedeelte van Luxemburg aan Belgie zal bezig houden, in een zeer verachtelijk licht wordt gesteld.

— Volgens de jongste berigten, uit Gend, maakt de cholera aldaar weinig vorderingen en schijnt zij van geen zeer kwaden aard te zijn, daar zich bij onderscheiden lijders sporen van spoedige herstelling opdoen.

Te Kortrijk zijn van den 1sten tot den 3den junij 8 personen door de cholera aangetast en te Furnes en Wetteren heeft men mede eenige zieken. Te Bergen in Henegouwen heeft zij zich insgelijks geopenbaard.

'sHERTOGENBOSCH, den 7den Junij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Eerstdaags zal een detachement transporttrein van Hintham naar Breda vertrekken, ten einde, gedurende den tijd dat de troepen in dien omtrek bij het dorp Rijen gekampeerd zijn, het noodige brood uit die vesting naar het kamp te vervoeren; terwijl van hier acht brigades bakkers (een brigade mineurs, bakkers, hospitaal-soldaten enz. bestaat uit vier man) insgelijks naar die stad zullen marscheren, om het brood voor de in het gezegde kamp liggende troepen te bakken.

— HH. KK. HH. de Prins van Oranje en Prins *Frederik* der Nederlanden, hebben om twee ure in den ochtend van heden deze vesting verlaten en zich over Arnhem en het Loo naar 's Hage begeven.

'sGRAVENHAGE, den 6den Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, zijn de ontwerpen van wet tot wijziging van het eerste boek des burgerlijken wetboeks aangenomen.

Van den 7den Junij.

Gisteren middag is Z. M. van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— H. K. K. H. de Prinses van Oranje is insgelijks alhier aangekomen.

— In deze week worden de Prinsen uit het leger verwacht. Men spreekt er van, dat de tijd van de oprigting en het houden der twee kampen is verschoven.

— Heden morgen hebben al de afdeelingen van de Tweede Kamer zich met het onderzoek van het ontwerp van wet, tot het verleenen van credieten aan de Regering, ter bestrijding der oorlogs-uitgaven, bezig gehouden. Men verwacht daarover, welligt nog in deze week, de algemeene beraadslagingen.

Mengelwerk.

Elk is een dief in zyne nering.

Onder de veelvuldige spreekwoorden, door onzen, tot hiertoe nog niet geëvenaarden, AREND FOKKE SIMONSZ, op eene geestige en luimige wijze uitgelegd, van welke uitlegging wij, onder anderen, eenige verhandelingen vinden in de keurig uitgevoerde tweedeelige verzameling, te *Amsterdam* bij de boekhandelaars TEN BRINK en DE VRIES, in 1831 uitgegeven, bekleedt het aan het hoofd van dit artikel zich bevindende eene eerste plaats. Volgens de taalkundige definitie, ons daarvan door genoemden letterkundigen schrijver gegeven, heeft hetzelve eene geheel andere beteekenis, dan men er doorgaans aan schijnt te hechten; eene beteekenis, die elken neringdoenden, of liever kostwinnenden mensch in de maatschappij, veel meer in een goed, dan in een kwaad daglicht doet voorkomen; zijnde namelijk uit den letterlijken, oorspronkelijken zin der woorden, waaruit het bedoelde spreekwoord is zamengesteld, geene andere verklaring dan deze af te leiden: *elk is bedekt in de wijze, waarop hij zijn brood wint*, of, elk heeft in zijne kostwinning eene voor anderen, buiten dezelve, *verborgene wetenschap* noodig, hetgeen wij, in het dagelijksche leven, wel eens gewoon zijn met den naam van *politiek* te bestempelen. Stellen wij nu, overeenkomstig deze verklaring, dat het meerderdeel van het menschdom, van den oppersten gezagvoerder tot den kleinsten winkelier toe, uit kostwinnende lieden bestaat, dan laat het zich van zelve gevoelen, dat er bij allen, in wat stand of rang ook geplaatst, eene voor anderen verborgene wetenschap, tot verkrijging of behoud van ambten, bedieningen, neringen en wat maar eenigzins onder de rubriek van kostwinning begrepen is, met andere woorden, eene zekere politiek noodig en onvermijdelijk is.

Het valt wel niet te ontkennen, dat wij in een' tijd leven, waarin het misschien moeijelijker dan te voren is, om die bedekte, verborgene wijze van handelen, zoo naauwgezet mogelijk met eer en zedelijken pligt in verband te houden; een' tijd, waarin het visschen in troebel water schier eene algemeene politiek geworden, en de concurrentie tot alle standen en rangen meer dan ooit doorgedrongen is; maar het misbruik van eene zaak neemt daarom derzelver wezenlijke waarde niet weg. Omdat er vorsten, staatslieden, volksmenners, volksmisleiders, ministers en andere invloed hebbende of invloed zoekende personen bestaan, van wie het bewezen is, dat zij door hunne bedekte handelingen eene ongeoorloofde kostwinning uitoefenen, zou men eene verkeerde slotsom opmaken, indien men wilde beweren, dat er in dezen zonderlingen en van schandelijke politieke bedrijven overvloeijenden tijd, niets anders dan de zoodanigen te vinden zijn. Het tegendeel zou ons niet moeijelijk vallen te bewijzen, indien het namelijk tot ons bestek behoorde, om een tafereel van de menschelijke maatschappij, zoo als zij thans is zamengesteld, op te hangen, en, bij de rij af, alle rijken, benevens derzelver voornaamste bestuurders en ingezetenen de revue van ons oordeel te laten passeren; eene taak, waarop wij, bij de intrede van het, zoo men hoopt, met rasse schreden naderend algemeene bevredigings-jaar, gaarne zullen terugkomen, dewijl dezelve ons thans, behalve de groote omslagtigheid, eenigzins gewaagd voorkomt, zoo lang ten minste de markt nog niet is afgeloopen, bij welker afloop men de kooplieden immers het beste leert kennen.

Hoe zouden wij, om slechts een paar voorbeelden te noemen, aanvankelijk een juist oordeel kunnen vellen over de zoo statige als liefde en hartelijke genegenheid ademende reis van Koning LEOPOLD, naar *Compiegne*, waarvan sommigen ons stellig verzekeren, dat eene echtverbindtenis; anderen het sluiten eener of- en defensieve alliantie; anderen weder eene bloote vriendschappelijke kennismaking, en nog anderen het raadnemen, wat in de gegevene moeijelijke omstandigheid te doen en te laten, de grondslag is? Dat die reis met regt tot de zoogenoemde *politieke* togtjes, en het oogmerk derzelve tot de *verborgene wetenschap* der koninklijke kostwinning behoort, zal wel niemand in twijfel trekken; maar daarom is het nog niet bewezen, dat die voor ons oog verborgene wetenschap in strijd is met de goede verstandhouding, die tusschen de mogendheden schijnt te blijven heerschen, en uit die Gallo-Belgo politiek voor ons belang en dat der overige Europesche volken niets dan nadeelige gevolgen moeten voortvloeijen; daaruit laat zich nog niet afleiden, dat de bedekte wijze van handelen, door LOUIS en LEOPOLD bij deze gelegenheid aan den dag gelegd, eene ongeoorloofde wijze zij. Wij behooren eerst het scheiden van de markt af te wachten, eer wij met zekerheid kunnen beslissen of zij onder de gewone of oud-letterkundige toepassing van ons spreekwoord te rangschikken zijn.

Hoe kunnen wij ten opzigte der verborgene wetenschap van *Frankrijk* en *Engeland* in de maar al te duidelijke ondersteuning van den ex-Keizer don PEDRO, tegen zijnen bewezen diefachtigen slachter-broeder MIGUEL, en het te keer gaan van Spanjes hulpbetooning, aanvankelijk reeds beoordeelen, of derzelver politiek gedrag, uit zedelijk pligtbesef, wezenlijke zucht tot bevordering van Portugeesch volksgeluk, of wel uit louter eigenbelang voortvloeit? Indien wij het oordeel der Spaansche reijalisten ten rigtsnoer van het onze stellen, dan, ja, zouden wij geheel tot het laatste gevoelen moeten overhellen; maar dat doen wij ongaarne, omdat wij de zaken liever van de goede dan van de kwade zijde beschouwen, zoo lang wij nog in het onzekere verkeeren. Het scheiden van de markt kan ons dus ook alleen in het beoordeelen dier bedekte handelwijs het ware licht verschaffen, even gelijk zulks met betrekking tot onze eigene staatkundige aangelegenheden het geval zal zijn.

Willen wij intusschen voor ons zelven, als kostwinnende leden der groote wereld-maatschappij, eene geoorloofde verborgene wetenschap uitoefenen, dan behooren wij zorgvuldig toe te zien, dat deugdbesef en pligtgevoel ons daarbij altijd ten leidraad blijven verstrekken, en niemand zich over onze bedekte wijze van handelen te beklagen hebbe. Zoo blijven wij getrouw aan de oud-letterkundige toepassing van het bovenstaande spreekwoord en worden wij nimmer met de gewone beteekenis van hetzelve gebrandmerkt; zoo zullen wij, bij voortduring, als leerzame en navolgenswaardige voorbeelden door andere volken beschouwd wordende, aan velen ten spiegel blijven verstrekken; en eene gelukkige zelftevredenheid zal het genoegelijke loon onzer, voor anderen, verborgene wetenschap in het eerlijk winnen van ons dagelijksch brood zijn, waarvan de betamelijkheid, en de bevordering van algemeen nut, door niemand kan geloochend worden.

Brokken uit het Dagboek van den Oude van het Meer.

De wet op het personeel, verderfelijk voor de goede zeden.

Mijn doctor is iemand, die niet alleen de ligchamen zijner patienten bestudeert, maar die vermeent, dat men ook derzelver zielsgesteldheid dient te kennen, om den oorsprong hunner kwalen goed te kunnen beoordeelen en niet mis te tasten in de geneeswijze. Welligt kleeft hij dit ouderwetsche begrip alleen daarom aan, omdat hij een vijand is van het blindelings volgen van stelsels, volgens welke vele zieken zeer kunstmatig geëxpedieerd worden. Menig een zijner collega's, die bij HAHNEMANN of BROUSSAIS zweeren, en alle vroegere of latere *medici*, die de zaken niet juist gelijk die heeren inzagen, voor onnoozele halzen beschouwt, ziet wel met medelijdende blikken op mijnen esculaap neder; maar dit verhindert niet, dat deze zeer gelukkig practiseert, en zeer geliefd is bij zijne

talrijke patienten. — Geen wonder is het, dat mijn doctor ook nu en dan bescheiden zijn gevoelen durft te zeggen over zoodanige maatregelen van het gouvernement, als op den phijsieken of moreelen toestand zijner medeburgeren krachtig influenceren. — Zoo beschouwt hij b. v. de tegenwoordige wet op het personeel als uiterst *onzedelijk*. Ik wist niet, wat ik hoorde, toen hij mij dit onlangs vrij onbewimpeld zeide, daar ik hem kende voor iemand, die de geldbeurs niet houdt (gelijk sommigen) voor den zetel van 's menschen ziel, of voor den thermometer, die den hoogen of lagen stand zijner maatschappelijke verdiensten aanwijst. Maar doctor hielp mij spoedig uit den droom. « De bepaling, dat van dienstboden, boven de 15 jaren, personeel moet betaald worden, zeide hij, is de verderfelijkste voor de goede zeden, die immer in eenige wet lag opgesloten. — Ik zal niet spreken van het nadeelige beginsel, daarin gelegen, dat de wetgever het vroege in dienst gaan van kinderen aanmoedigt, waardoor derzelver behoorlijke opleiding ter schole krachtig wordt tegengewerkt, en hetgeen zeer nadeelig invloeit op geheel hun volgend leven, maar verlang slechts, dat men den levensloop van vele dier kinderen naga, die als *loop-meisjes* op hun 12de jaar worden in dienst genomen, en bij hunne volle 15 jaren weder moeten worden ontslagen, om overtuigd te worden, dat deze wetsbepaling de onzedelijkheid alimenteert, en een milde leverancier is voor die huizen, waar men handel drijft met vrouwelijke bekoorlijkheden, en dezelve, gelijk andere handels-objecten, voor bepaalde prijzen verhuurt.»

« De belasting, op iedere dienstbode bij de wet op het personeel vastgesteld, verhindert velen zich eene volwassen meid aan te schaffen, en heeft er nog meer overgehaald, om ten minste eene van de twee of meer dienstboden, die zij te voren hadden, met een meisje onder de 15 jaren te verwisselen, zoo dat de klasse van diergelijke loop- of kindermeisjes aanzienlijk is vermeerderd. Deze kinderen verkrijgen op eenen leeftijd, dat zij nog veel gemakkelijk aanleeren, onder de opleiding van bekwame huismoeders, eenige den dienstbaren noodzakelijke kundigheden, en zijn niet zelden, als zij drie jaren in die hoedanigheid hebben gediend, zeer handig; ja de vrouw van den huize is zelfs aan het nu meer ontwikkeld meisje zoo gehecht, dat zij het gaarne zoude in dienst houden; maar het noodlottige jaar is dáár, dat haar in de belasting-wet doet vallen, en het dienstmeisje moet vertrekken; — want de eene is buiten de mogelijkheid het dienstboden-geld te bekostigen, en bij eene andere zegt de man, *als ik belasting voor de meid betalen moet, wil ik eene volwassen deern hebben, die wat meer uit den weg kan zetten.* — Wat zal nu dit 15jarige meisje beginnen? waarmede in hare behoefte, door het verkeeren in fatsoenlijke kringen allengkens vermeerderd, voorzien? De ouders, zoo zij die heeft, zijn arm; zij is gewend geworden, behoorlijk gekleed te gaan; de lappen der armoede staan haar tegen; in hare dienst had zij dagelijks smakelijk eten; de harde korst harer behoeftige familie is zij ontwend; te vroeg in dienst getreden om behoorlijk met de naald te hebben leeren omgaan, kan zij ook daarmede niets verdienen; bovendien moet zij niet zelden die verwijtingen hooren, die lieden uit de lagere klassen, door de nooddruft, te dikwerf in den mond worden gelegd, en maken vader of moeder haar voor eene doodeedster uit, die niets in de huishouding meer inbrengt. — *Genadebrood is een onverduwbare kost;* zij ziet naar middelen uit, om zich te redden en raakt in de handen van die wezens, die bestendig op de loer liggen, om jonge, onervaren meisjes te verstrikken, en, als zij er wel uitziet, heeft zij welras, in een musicon, hare schoonheid voor een ieder veil, of, wat nog erger is, wordt zij cijnsbaar aan die geheime holen der ontucht, alwaar zelfs de noodzakelijkste zorg voor hare phijsieke gezondheid wordt verwaarloosd. — O mijn vriend! de tranen van menige wanhoopige moeder hebben op deze handen gebrand, die gestort werden over den val harer verlorene dochter, *die alleen aan de noodlottige wetsbepaling haar ongeluk* te danken had. Ik wilde, dat ik het onzen wetgevers in de ooren konde schreeuwen, hoe gedachteloos zij tempelen voor den wellust stichten, die, met eene enkel pennestreek eene geringe wijziging in de wet, en eene kleine opoffering voor 's lands schatkist, ware voor te komen.» — Ik zal het in mijn dagboek opteekenen doctor! zeide ik; — onze minister van financien is een vroom man; hij staat mede aan het hoofd van het bijbelgenootschap. Als hij deze mijne aanteekening leest, zal hij het gewigt uwer bedenkingen gevoelen, en verandering in de personeele wet voorstellen. — « Het is mogelijk,» zeide de doctor « doch anders verwacht ik, dat mannen, gelijk LUZAC, OP DEN HOOFF, DONKER CURTIUS, VAN NES of VAN DAM VAN ISSELT, er op zullen aandringen.»

Prijs-Courant van Effecten.

Amsterdam, den 5den Junij.

		gebl.			gebl.
N. Werk. Schuld	42¾ à 43¼	43	S. Perp. rente Par.	à	
» Uitgest. dito	15/16 à 1		» Dito Amsterd.	50 à 50½	50¼
» Kans-Biljetten	16¼ à 16¾	16½	» Obl. te Londen	29¾ à 30½	30
» Amort. Sijnd.	72¼ à 72¾	72½	» Uitgest. schuld	7 à 7¼	7 1/16
» Dito dito	57¼ à 57¾	57½	Q. Obl. Ween. bank	88¾ à 89¼	89⅛
» Losrenten dito	à		» Dito	à	
» Oorlogslasten	91¼ à 92	91¾	» Cert. *Goll.* en Co.	à	
» Schatkistbiljet.	99 à 99½	99¼	» Obl. Metalliek	84¾ à 85¼	85
» Dito	99 à 99½	99¼	» Idem London	à	
» Dito	à		» Dito	à	
» Neg. 1831 6 pCt.	96¾ à 97¼	97	» Bank-Actien *f*	à	
» Dito 1832 5 pCt.	81 à 81½	81¼	» A. *f* 100 *Roths.*	à	
» Handelmaats.	à		» Dit. *f* 250 dito	à	
F. Inschrijving	69½ à 70¼	69¾	N. Cert. *Falconnet*	74½ à 75	74¾
» Dito Certific.	à		» Dito Londen	à	
R. Obl. *Hope en Co.*	93½ à 94	93¾	D. Neg. Londen	67½ à 67¾	
» Dito 1828 en 1829	94¾ à 95	94¾	E. Geconsolideerde	85 à 85½	85¼
» Inschrijving	57½ à 58	57¾	B. Neg. 1824	49 à 59½	49¼
» Dito Certificat.	à		G. Obligatien	21½ à 23½	
» Ct. Hamb. Adm.	à		» Mexico	à	
» Dito Negof. 1831	85 à 85½	85¼	P. Aand. Neg. 42 m.	à	
» Te Lond. geneg.	à		A. Aand. Neg. 3 sted.	à	

De prijzen der fondsen waren heden eenigzins weifelende, evenwel niet flaauwer dan den vorigen dag.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 Junij 1 El 1 Palm 0 Duim.; gewassen 3 Duim; gevallen 0 D.
Den 8 dito 1 El 2 Palm 0 Duim.; gewassen 10 Duim; gevallen 0 D.

ARNHEM, den 5den Junij 1832. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, *MARIA VAN DE GRAAFF*, geliefde Echtgenoote van

Mr. E. SCHEIDIUS.

---

* * * BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *HARDERWYK*, als hiertoe behoorlijk geautoriseerd, zijn voornemens op Woensdag den 27sten Junij 1832, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis, aan den meestbiedende of hoogstmijnende, voor den tijd van *zes jaren*, ingaande primo Augustus 1832, te verpachten:

Het UITSLUITEND REGT TOT HET HOUDEN VAN DE BANK VAN LEENING.

Op zoodanige voorwaarden en bepalingen, als dagelijks (met uitzondering der zon- en feestdagen) ter Secretarie van voorschreven Stad zullen te lezen zijn.

---

§ § § † † § De POST van VROEDVROUW, te *Barneveld*, Provincie *Gelderland*, door overlijden vacant zijnde, zoo worden diegenen, welke genegen zijn deze betrekking, op eene jaarwedde van *f* 120 — en vrije Woning, te vervullen, uitgenoodigd om zich vóór den 15den Junij aanstaande, met overlegging der bewijzen van kunde en gedrag, hetzij in persoon of door gefrankeerde brieven, te vervoegen bij het Plaatselijk bestuur aldaar.

Barneveld, den 24sten Mei 1832.

De Burgemeester,
J. B. METTENBRINCK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.
AGENTSCHAP *ZUTPHEN*.
AANBESTEDING.

De AGENT van het DOMEIN te *ZUTPHEN* zal, op den 4den Julij 1832, des morgens ten elf ure, ten overstaan van den Heer en Mr. *J. J. SCHLUITER*, openbaar Notaris des Kwartiers *Zutphen*, Provincie *Gelderland*, residerende te *Zutphen*, ten huize van *PATRICIUS WYERS*, Koffijhuishouder in *het Zwijnshoofd* aldaar, in het openbaar, aan de minstaannemende, voor een tijdvak van één jaar, ingaande met den 1sten April 1832, en zullende dien ten gevolge eindigen met den 1sten April 1833, eerst in massa en daarna in twee perceelen, aanbesteden:

Het EENJARIG ONDERHOUD van den Grooten Weg der 1ste klasse, No. 8, van *Deventer* over *Gorssel*, *Zutphen*, *Warnsveld*, *Vorden*, *Roderlo*, *Groenlo* en *Winterswijk* naar de *Pruissische Grenzen*, met alle de daarin gelegene voltooide Bruggen, Duikers en Houten Kokers en de daaraan staande voltooid gemetselde Tolhuizen, met de Tol- en Slagboomen, Lantaarnpalen, Reglements- en Tariefborden en verder daarbij behoorende Objecten en het Paalwerk aan den weg, en wel bepaaldelijk de gedeelten tusschen *Deventer* over *Gorssel* naar *Zutphen* en tusschen *Roderlo*, bij de *Koekoek*, en *Groenlo*.

En zulks op alle zoodanige Conditien en Voorwaarden, als voor de daarbij belanghebbenden ter visie liggen, zoo ten Kantore van den Heer Administrateur der Domeinen in het 1ste Ressort te *Arnhem*, van den Agent voornoemd en van welgemelden Heer Notaris, als ter Secretarien der Gemeenten van *Deventer*, *Gorssel*, *Zutphen*, *Warnsveld*, *Vorden*, *Roderlo*, *Groenlo* en *Winterswijk*.

Voorts te *Zwolle*, bij *HARMSEN*, in *het Heeren Logement*; te *Deventer*, bij *TEN HAVE*, in *de Kroon*; te *Gorssel*, bij *P. DOMMERHOUT*, in *de Roskam*; te *Zutphen*, bij *P. WYERS*, in *het Zwijnshoofd*, te *Warnsveld*, bij *H. MAKKINK*, in *de Paauw*; te *Vorden*, bij *A. MEIJER*, in *de Zon*; te *Roderlo*, bij *J. W. STORTELDER*, in *de Moriaan*; te *Winterswijk*, bij *B. BLEUMERS*, in *de Groene Klok*; te *Eibergen*, in *de Groene Klok*; te *Borculo*, bij *A. MARTENS*; te *Brummen*, bij *H. ONDIUS*, in *het Kromhout*; te *Dieren*, bij *J. BRINKHORST*, in *de Kroon*; te *Doesborgh*, bij *C. WYN*, in *het Heeren Logement*; te *Arnhem*, bij de Wed. *PULSERS*, in *het Koffijhuis*; te *Lent*, bij de Wed. *A. CRYNEN*, aan de Waal; te *Harderwijk*, bij de Wed *GELDERMAN*; te *Apeldoorn*, bij *A. VAN DEN BROEK*, in *den Arend*; te *Nijmegen*, bij *O. T. HOLTERMAN*, in *de Rotterdamsche Postwagen*; te *Renkum*, in *den Bok*; te *Millingen*, bij *R. RYMERS*; te *Pannerden*, bij *R. VERWAAIJEN*; te *Elst*, bij de Wed. *ALBERS*, aan den Dijk; te *Tiel*, bij *L. VAN DEN DAM*, in *den Gouden Leeuw*; te *Velp*, bij *J. R. NAEFF*, in *het Heeren Logement*; te *Voorthuizen*, bij *W. WILBRINK*, in *het Posthuis*, en eindelijk aan de Gabellen op voornoemden weg, No. 1, 2 en 3, op den weg tusschen *Deventer* en *Zutphen*, en No. 8, 9 en 10 tusschen *Roderlo* en *Groenlo*.

Terwijl verdere informatien te bekomen zijn bij den Opziener van voornoemden weg, *J. T. THOMKINS*, te *Roderlo*.

De Agent voornoemd,
J. VAN LAMSWEERDE.

In Naam des Konings en het Geregt.

VERKOOPING

Ter rolle van de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Arnhem*, van een HUIS en ERVE, bestaande in eene WONING met STALLING, bewoond door *BERNARDUS SCHUYLEN*, en nog eene WONING met STALLING, bewoond door *JURRIEN SMIT*, onder een dak, staande en gelegen in de Duizendsteeg, in de Gemeente *Arnhem*, Kanton *Arnhem*, Arrondissement *Arnhem*, in wijk C, beide No. 122, belend oost eene gang, west *GERRIT HUIJINK*, noord *G. VAN ALPHEN DE VEER* en de Wed. *N. GERRITSEN*, gearresteerd bij Proces-Verbaal door den Deurwaarder *LAMMERT LAMMERS*, wonende te *Arnhem*, den 29sten Februarij 1832 opgemaakt te *Arnhem*, den 1sten Maart daarop geregistreerd, na voorafgegane kennisneming door den Heer Burgemeester der Stad *Arnhem* en den Heer Griffier van het Vredegeregt van het Kanton *Arnhem*, met overneming van kopie, ten verzoeke van: 1o. den Heer *W. H. VAN OOY*, Mr. Timmerman te *Arnhem*, 2o. den Heer *W. KNOOPS*, Apothecar te *Arnhem* en zijne Huisvrouw *A. M. VAN OOY*, den Man in adsistentie en ter autorisatie zijner vrouw, 3o. denzelven Heer *W. KNOOPS* als voogd over den minderjarigen *L. H. EBERSON*, zoon van den Heer *C. EBERSON* en wijlen *S. VAN OOY*, in leven Ehelieden, alle in hoedanigheid van eenige bevoegde Erfgenamen, ab intestato, van wijlen hunne ouders en grootouders den Heer *LUCAS VAN OOY* en Mejufvrouw *EVA VEENHUIZEN*, hebbende tot Procureur Mr. *VISSCHER BOURICIUS*, te *Arnhem* in de Koningstraat F- 33 woonachtig, ten lasten: 1o. *JURRIEN SMIT*, Klapperman, wonende te *Arnhem*, zoo voor zich en als weduwenaar van *CATHARINA JANSSEN*, 2o. *WOLTERUS JANSSEN*, Bouwman te *Babberik*, gemeente *Zevenaar*, 3o. *HENRICUS JANSSEN*, Koopman te *Zevenaar*, 4o. *THOMAS JANSSEN*, Timmerman te *Amsterdam*, 5o. *PETRUS KRUYS*, Landbouwer in *Ooij* onder *Zevenaar*, als vader en voogd over zijne minderjarige kinderen bij *HENDRINA JANSSEN* in echt verwekt, deze laatsten als Erfgenamen van genoemde *CATHARINA JANSSEN*.

Gezegd proces-verbaal van arrest is den 6den Maart 1832 overgeschreven ten kantore van Hijpotheken van het Arrondissement *Arnhem*, en den 13den derzelfde maand ter Griffie der Regtbank van dat Arrondissement.

De finale toeschatting is ter gezegder rolle bepaald op den zeventienden Augustus 1832, des morgens ten tien ure, terwijl de opprijsstelling van *f* 100 niet is verhoogd.

In fidem,
VISSCHER BOURICIUS,
Procureur.

In Naam des Konings!

VERKOOPING

Ter Rolle van Geregtelijke uitwinning, bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Tiel, *Provincie* Gelderland.

Van eene HOFSTEDE, bestaande in een HUIS No. 64, met ACHTERHUIS, SCHUUR, SPAAILAND, BOOMGAARD en WEILAND, te zamen groot twee Bunders, twaalf Roeden en negentig Ellen, gelegen onder *Hien*, Gemeente *Dodewaard*, Kanton en Arrondissement *Tiel*, Provincie *Gelderland*, omland Oost *DRIES DRIESSEN*, West *DIRK DEYS*, Zuid de Aalsterstraat en Noord *WILLEM VAN HATTEM*, hebbende het Huis uitzigt met drie ramen op de Straat, in gebruik bij *HENDRIK VAN DE VOREN*.

Aan de Executanten preparatoir toegewezen voor twintig gulden, zegge . . . . *f* 20.00.

Welk Onroerend Goed in executorieel arrest genomen is, met al de daartoe gehoorende Regten en Geregtigheden, ten verzoeke van *HENDRIK HENDRIKS*, Schipper te *Op-Heusden*, van *GERRIT HENDRIKS*, Schipper te *Dodewaard*, van *FREDERIK VAN STRALEN*, Schipper te *Dodewaard*, Weduwenaar van *JENNEKE HENDRIKS*, in hoedanigheid van wettigen Voogd van zijne twee bij wijlen zijne gezegde Huisvrouw in echt verwekte minderjarige Kinderen, met namen *HENDRIK* en *NICOLAAS VAN STRALEN*, zijnde gemelde *HENDRIK* en *GERRIT HENDRIKS*, kinderen, en *HENDRIK* en *NICOLAAS VAN STRALEN*, Kindskinderen, en te zamen de eenige Erfgenamen ab intestato van nu wijlen *KLAAS HENDRIKS*, in deze tot Procureur hebbende *JAN CAREL LOURENS HOUTZAGERS*, wonende in de Gasthuisstraat der Stad *Tiel*, in het Huis No. 213, alwaar zijlieden Domicilie blijven kiezen.

Op en ten lasten van 1o. *GYSBERT VAN DE VOREN*, zonder beroep, te *Hien*, zoo voor zich, als in hoedanigheid van legitimen Voogd over zijnen minderjarigen kleinzoon *GYSBERT VAN DE VOREN*. 2o. *JOHANNIS VAN DE VOREN*, Tapper te *Dodewaard*. 3o. *HENDRIK VAN DE VOREN*, Planter te *Hien*; en 4o. *JAN JANSSEN*, Kuiper, en *ADRIANA VAN DE VOREN*, Echtelieden te *Nijmegen*, als Erfgenamen ab intestato van *GERRITJE SCHUILING*, in leven Huisvrouw van *GYSBERT VAN DE VOREN*, van *WILLEM VAN DE VOREN* en *JAN VAN DE VOREN*, een ieder zoo ver hem aangaat, en bij de Acte van Arrest in 't breede is omschreven, alle gewoond hebbende, en overleden te *Hien*.

Bij Proces-Verbaal van den vier en twintigsten December des jaars, 1800 een en dertig, en van welk Arrest, intra terminum, afschriften zijn gelaten aan den Heer en Mr. *OTTO CORNELIS JACOB HOOGENDYK VAN DOMSELAAR*, Griffier van het Vredegeregt van het Kanton *Tiel*, en aan den Heer *CORNELIS TAATS*, Burgemeester der Gemeente *Dodewaard*, welke beiden het origineel hebben geviseerd, en welk Arrest is overgeschreven op het Kantoor der Hijpotheken te *Tiel*, den twaalfden, en ter Griffie van gemelde Regtbank den negentienden Januarij 1832.

Van welk Onroerend Goed de definitive veiling en toewijzing is bepaald en zal plaats hebben op Maandag den zesden Augustus 1800 twee en dertig, des voormiddags ten elf ure, ter rolle van Geregtelijke Uitwinning van gemelde Regtbank, op het Stadhuis te *Tiel* voornoemd.

Hetgeen certificeert,
J. C. L. HOUDTZAGERS,

---

† † † *JOHANNES AL*[illegible], Boekhandelaar te *Utrecht*, zal op Woensdag den 13den Junij 1832 en volgende dagen verkoopen: eene uitmuntende VERZAMELING van zeer KOSTBARE WERKEN, in alle Talen en Wetenschappen, vooral *in de Natuurlijke Historie en Fransche Klassieken, meest pracht uitgaven*, nagelaten door den Hoog Welgeboren Heer *L. RUTGERS VAN ROZENBURG*, en waarvan de Catalogus verzonden en alom te bekomen is à 5 Centen.

---

† † † Wordt onverwijld IN HUUR gevraagd, in de omstreken van *Arnhem* of *Nijmegen*, DRIE of VIER APARTEMENTEN (Gemeubileerd) voor eene Huishouding, bestaande uit Man, Vrouw, drie Kinderen en twee Vrouwelijke Dienstboden. Adres met gefrankeerde brieven, onder letter H., bij den Boekverkooper *NOORDUYN*, te *Gorinchem*.

---

§ † § Voor een bejaard Heer of Dame, wordt te *Velp* in eene kleine Huishouding (des verkiezende met BEDIENING) IN HUUR aangeboden, eene BENEDEN KAMER met een SLAAPKAMERTJE, gelegen aan den straatweg; hebbende van achteren een fraai veldgezigt op *Beekhuizen*.

Adres, met franko-brieven, onder letter E., bij den Drukker dezer.

W. ARNTZ, te *Cleef*,

Beveelt zijn, in de nabijheid van de hoofdwegen op *Keulen*, *Emmerik* en *Nijmegen* gelegen LOGEMENT, *den Gouden Arend*, in het gunstig aandenken van het reizende Publiek. De fraaije, aangename en gezonde ligging, en de bevallige inrigting van zijn Lokaal zal een ieders welgevallen wegdragen; terwijl hij, door eene allezins gepaste bediening, de tevredenheid van al degenen, die hem met hunne gunst zullen gelieven te vereeren, zal trachten te verwerven.

---

§ § § De Ondergeteekende, welke reeds sedert verscheidene jaren, zoo hier in deze stad als in andere voorname steden, door zijn alom bekend en onfeilbaar HONGAARSCH HULPMIDDEL, ter geheele uitroeijing van WAND- of WEEGLUIZEN en hare Neten, zoo aan Kasteelen, Vaartuigen en Gebouwen met het beste gevolg is werkzaam geweest, zonder echter aan Muren, Houtwerk of Behangsels eenige schade toe te brengen, en hiervan, zulks begeerende, zoo wel Stedelijke als Particuliere Certificaten kunnende produceren, om tot overtuiging zijner welgeslaagde proeven te dienen, heeft de eer het geëerde Publiek hiervan te verwittigen, en zich in een ieders gunst aan te bevelen, onder verzekering, dat zijn Middel voor Menschen en Gebouwen onschadelijk is, en men zich op stipte geheimhouding verlaten kan.

Hij is te spreken of te ontbieden des middags van 12 tot 2 uren, en voorts den geheelen avond, te *Arnhem*, in de Muntersteeg, No. 191; en te *Nijmegen*, bij *J. A. FERRARIE*, in *het Gekroond Kanon*, in de Steenstraat; *brieven franco*.

S. SIMONS.

*** De Gebroeders *VAN CLEEFF* en *JOHS. VAN DER HEY en ZOON*, Boekhandelaren te *'s Gravenhage* en te *Amsterdam*, geven *heden* uit:

Leven van J. C. J. VAN SPEYK, door *JACOBUS KONING*, *Lid van het Koninklijke Nederlandsche Instituut* enz. In gr. 8vo, met het portret, gegraveerden titel en vignet, plaat en fac-similé's. De prijs is bij inteekening *f* 7-50; buiten inteekening *f* 8.

Van het *Portret* zijn nog eenige afzonderlijke afdrukken verkrijgbaar gesteld, tegen den prijs van *f* 1.

*** Bij *BREST VAN KEMPEN*, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

WARSCHAU. *Dichterlijke Krijgstafereelen*, door *A. VAN DER HOOP*, Jr., in carton, à *f* 2-60.

*** *De* CHOLERA *geene besmettelijke ziekte.* Te *Nijmegen* bij *THIEME*; prijs 50 Centen. — Van dit door den geleerden *LORINSER*, op eigene ondervinding gegrond en met juistheid geschreven stukje, wordt loffelijke melding gemaakt door de heeren *HENDRIKSZ*, *BECKERS* en *ARNTZENIUS*, in Hunlieder *Algemeen Rapport wegens het onderzoek en de behandeling van den Aziatischen Braakloop*, van Gouvernementswege uitgegeven.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.